

Ainevaldkond „Kunstiained”

1. Üldalused

1.1. Valdkonnapädevus

Põhikoolis hõlmab kunstipädevus oskust väljendada enda ideid mitmekesiste kunstiliste vahenditega ning väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides ja muusikas. Kunstipädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et põhikooli lõpuks õpilane

- 1) teadvustab oma võimete kohaselt sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
- 2) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid, teadmisi ning meetodeid;
- 3) mõtestab ja reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust ;
- 4) mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
- 5) osaleb kunstide suhtluses sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;
- 6) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme.

1.2. Ainevaldkonna kirjeldus

Õppeaine	Nädalatunde klassiti									Kokku
	1.kl.	2.kl.	3.kl.	4.kl.	5.kl.	6.kl.	7.kl.	8.kl.	9.kl.	
Muusika	2	2	2	1	2	1	1	1	1	13
Kunst	2	1	1,5	1	1	1	1	1	1	10,5

Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse arendamisele ning tervikliku maailmapildi kujunemisele.

Kunstiga tegelemise kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas.

Loomise, esitamise ja teoste analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste. Oluline on paindliku mõtlemise kujundamine mitmekultuurilises maailmas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab tundemaailma, intuiitvset ja loovat mõtlemist. Kunstil ja muusikal on oluline osa rikastada igapäevaelu, et luua emotsionaalne tasakaal.

Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitvse poole.

Kunstiainetega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele, toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist kunstivaldkonna kaudu.

Kunstiainete pädevus lähtub arusaamast, et õpilase areng on elukestev ja mõjutatud kultuurist ning kunstid (muusika, kunst, kirjandus, draama, film, tants) ja kultuur laiemalt (visuaalkultuur, pärand- ja pärimuskultuur jms) on inimese dialoogipartnerid kogu elu jooksul.

Kunstiained rõhutavad õppe koondumist viie põhimõtte ümber:

- 1) kunstide kõne ei ole sõnasõnaline, kunstiteosed pakuvad eri tõlgendusvõimalusi ja tähendusi, mis põhinevad alati maailmavaatel, varasemal elu- ja kunstikogemusel ning on juhitud tunnetest, samuti kogemise kontekstist.
- 2) kunsti ja muusika õppimine kujundab õppija loovust ja isiksuseomadusi, et erinevatel elualadel edukalt toime tulla.

3) kunsti ja muusika õppimine põhikoolis võimaldab õpilasel ära tunda, emotsionaalselt kogeda ja hinnata enda ümber subjektiivset ilu. Meisterlikkuse väärtustamine toetab rahulolu ja tähenduse leidmist maailmas, suurendab maailmaga seotuse tunnet ning innustab inimest püüdlema oma eesmärkide poole.

4) kunstiaineid õppides arenevad kinesteetilised oskused ja kognitiivsed võimed, mis on lahutamatult seotud loomega.

5) kunsti ja muusikaga järjepidev tegelemine toetab õppija eneseusalduse kujunemist ning eneseväärikust. Kunst ja muusika jagavad sarnaseid baasmõisteid, mille sisu on aga erialade väljendusvahenditest lähtuvalt ainuomane, ka kontseptsioonide sisu ei pruugi kattuda.

1.3. Üldpädevuste kujundamine

Kultuuri- ja väärtuspädevus	
Individuaalse ning kultuurilise mitmekesisuse väärtustamine. Loominguline tegevus, kunsti ja muusika teadvustamine eneseväljenduse vahendina. Teadlik ja kriitiline suhtumine infokanalitesse.	Osalemine konkurssidel ja kunstialastes tegevustes väljaspool ainetundi. Oma maa ja teiste maade rahvaste kultuuripärandi tundmaõppimine. Koolimaja ja klassiruumide temaatiline kaunistamine.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	
Koostöövalmiduse kujundamine. Kultuuri-sündmustel osalemine kujundab kultuurilist ühtsustunnet. Oma seisukohtade kaitsmine ning teiste arvamustest lugupidamine.	Uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused. Ühismuuseumitsemine. Õppeprojektides osalemine.
Enesemääratluspädevus	
Oma huvide ja võimete tundmaõppimine ning positiivse enesehinnangu kujundamine. Kultuurilised ja sotsiaalsed teemad kujundavad personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.	Huviringid kunstis, suutlikkus ennast mõista ja hinnata. Näituste ja kontsertide korraldamine ning külastamine.
Õpipädevus	
Oma õpistiili teadvustamine ning kasutamine uudsetes situatsioonides. Info hankimine, kriitiline analüüs ja tõlgendamine. Eneseanalüüs suurendab õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.	Eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamine. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad probleemülesanded. Õpilaste tunnustamine.
Suhtluspädevus	
Kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Teabetekstide mõistmine ning info esitamise viisid (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik vm). Kunst ja muusika kui kommunikatsioonivahendid.	Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine. Kunstialaste loovtööde koostamine, esinemine üritustel. Sisu analüüsil oskussõnade kasutamine, hea eneseväljendus ja suhtluspartneriga arvestamine.

Ettevõtlikkuspädevus	
Õpitava sidumine nüüdisaegse igapäeva elu nähtustega. Uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Ideede väljendamine ja esitlemise võimaluste katsetamine. Tegevuste planeerimine, vastutuse võtmine tulemuse eest. Valdkonnaga seotud elukutsed ning institutsioonid.	Kunstiainete individuaal- ja rühmatööd, uurimuslikud ja probleemipõhised ülesanded. Praktiline loovtegevus. Esinemine koolis ja väljaspool kooli. Ideede loomine ja elluviimine.
Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus	
Probleemide sõnastamine, arutlemine, valikute põhjendamine ja tulemuste analüüsimine. Erinevate nähtuste tunnuste võrdlemine, sümbolite kasutamine. Innovaatiliste lahenduste kasutamine loomingulises tegevuses, teaduse ja tehnoloogia rolli mõistmine kunsti arengus.	Kompositsioon. Tehnoloogiliste abivahendite kasutamine kunstivaldkonnas. Matemaatiliste oskuste, sümbolite ja loodusteaduslike mõistete kasutamine. Teaduse ja tehnika roll kunsti arengus.
Digipädevus	
Uueneva digitehnoloogia ja nutiseadmete kasutamine ja suhtlemine digikeskkondades. Info otsimine, kasutamine ja säilitamine.	Teabe otsimine, kogumine, töötlemine, esitlemine erinevate teemade ja mõistete kohta. Referaadi koostamine. Nutiseadmete kasutamine tunnitöös, erinevates õpikeskkondades orienteerumine ja õppemängudes osalemine.

1.4. Õppeainete lõimingu rakendamise viisid

Kunstiained on tihedalt seotud kõigi inimtegevuse valdkondade ning oma ajastu mõtteviisidega. Kunsti aineseks on inimeseks olemine, sotsiaalsed suhted ja maailm on oma erinevates avaldumisvormides ning teiste ainevaldkondadega suhestumine on kunstivaldkonna õppeainete loomulik osa ning valdkondadeüleseks lõiminguks on palju võimalusi.

Kunsti ja muusika õppimise kaudu toetatakse õpilastes kõigi riikliku õppekava üldosas kirjeldatud üldpädevuste arengut. Nende saavutamist toetab õppeainete eesmärgipärane lõimimine teiste valdkondade õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik käsitlemine.

Ainevaldkond	Kunst	Muusika
Kunstiained	Erikultuuride mõistmine, muusika kui kunstiliigi ja visuaalkunsti seoste tundmine. Helide ja rütmide kujutamine pildis ning etenduskunstis.	Erikultuuride mõistmine, visuaalkunsti ja helikunsti seoste tundmine. Rütmipillide valmistamine. Muusikateoste kuulamine ja kujutamine pildis.
Keel ja kirjandus, võõrkeeled	Verbaalne väljendusoskus, diktsioon, funktsionaalne lugemine.	Muusikaalase kirjanduse lugemine, mõistmine. Teave

	Infokanalite kasutamine. Eri ajastute ja kultuuride lood kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.	tekstide autoritest. Hea diktsioon, silbitamine, teksti rütmistamine, hea eneseväljendusoskus, ja võõrkeelsete laulude laulmine.
Loodusained	Inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogiline eripära. Looduskeskkond ja selle eluvormide mitmekesisus, valguse ja värvide omadused.	Loodust kirjeldavate laulude ja muusikapalade sisu analüüs, looduse ilu mõistmine, loodus- hääled, helide, valguse, värvi mitmekesisus looduskeskkonnas.
Sotsiaalsained	Vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega. Kunsti mõju inimsuhetele.	Suhted teiste inimeste, eri kultuuride, kommete, pärimustega. Kultuuri mitmekesisus ajaloo eri etappidel.
Kehaline kasvatus	Kehatunnetuse, tähelepanu, mootorika, reageerimiskiiruse ja koordinatsiooni arendamine. Inimese kujutamine liikumises.	Laulu- ja ringmängud, kehapilli saated, liikumine muusika saatel (rütm, kehahoid, koordinatsioon).
Tehnoloogia	Koostööprojektid erinevate tehniliste võtete rakendamiseks (installatsioonid, keraamika, klaasikunst).	Arendada loovat mõtlemist, käelist tegevust, noodiõpetuses kõike praktiliselt ellu viies. Rahvapillide valmistamine.
Matemaatika	Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid). Joonestusvahendite kasutamine. Mõõtmine.	Nootide pikkuste arvestamine, tempo, rütm, löögilise mõtlemise arendamine.

1.5. Läbivate teemade käsitlemine

Elukestev õpe ja karjääri kujundamine	
Õpilast suunatakse tutvuma erinevate elukutsetega, teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, kujundama valmisolekut elukestvaks õppeks, arendama oskust seada eesmärged ja neid ellu viia.	Kunstidega seotud elukutsetega tutvumine, oma võimete ja huvide välja selgitamine ning edasiõppimise teadvustamine.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	
Õpilast kujundatakse keskkonnateadlikuks inimeseks, kes saab aru inimtegevusega kaasnevatest mõjudest, väärtustab ökoloogilist jätkusuutlikkust, on valmis keskkonnaprobleemidele lahendusi pakkuma, oskab hinnata tarbimisvalikuid.	Ümbritseva loodus- ja tehiskeskkonna teadvustamine loomingu allikana. Pärandkultuuri jätkusuutliku arengu väärtustamine, taaskasutus ja keskkonna säästmine.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	
Õpilast kujundatakse vastutustundlikuks ühiskonnaliikmeks, kes väärtustab demokraatiat, konfliktide rahumeelset lahendamist, on algatusvõimeline ja ettevõtlik, mõistab õigustega kaasnevat vastutust ja kohustusi, õpib osalema otsustamisprotsessides ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele.	Vestlused oma seisukohtade kujundamiseks ühiskonnas toimuvate protsesside kohta. Oma ideede kavandamine ja elluviimine, osalemine kogukonna ettevõtmistes.
Kultuuriline identiteet	
Õpilast suunatakse omandama teadmisi Eesti kultuuri kohta, mõistma ennast kultuuri kandjana, olema salliv ja lugupidav teiste kultuuride suhtes, mõistma kultuuride vahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust.	Eesti ja maailma kultuuripärandiga tutvumine vestluste ja analüüsi kaudu, kultuuri roll igapäevaelus. Rahvakalendri tähtpäevad, tavad ja kombed ning kultuuritraditsioonide austamine.
Teabekeskkond ja meediakasutus	
Õpilast suunatakse teadvustama ümbritsevat teabekeskkonda, kriitiliselt suhtuma meediamaaailma sisusse, tunnustama autorsust, arvestades ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, õpetatakse tegutsema meediakeskkonnas turvaliselt ja vastutustundlikult.	Eakohase meediakeskkonna kasutamine sobiva teabe leidmiseks ja selle rakendamine oma töös. Vestlus andmebaaside, meediakeskkondade võimalustest ja ohtudest. Autorikaitse jälgimine praktilise loovtegevuse käigus.
Tehnoloogia ja innovatsioon	
Taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, suunatakse mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (IKT) oma õppimise ja töö tõhustamiseks, arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.	Ainetund arvutiklassis. IKT vahendite kasutamine õpiülesannete täitmisel ja vormistamisel. Erinevad õpikeskkonnad (<i>Opiq, ...</i>)
Tervis ja ohutus	
Taotletakse õpilase kujunemist tervislikku eluviisi järgivaks inimeseks, kes oskab käituda turvaliselt ning kaasa aidata turvalise	Erinevad praktilised tegevused emotsionaalselt tasakaalustava mõju kogemiseks (muusika kuulamine,

keskkonna kujundamisele, oskab eristada ohtlikke ja ohutuid olukordi, käituda terviseriske ja ohte ennetavalt, märgata ja analüüsida ohuolukordi ning hinnata võimalikke tagajärgi, oskab märgata, kutsuda ja anda esmast abi ennast ohtu seadmata.	maalimine, voolimine). Diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö ja rollimängud. Kunstiainetes kasutatakse materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse, kestvuse ning otstarbekuse printsiipe (töövahendite hooldus).
Väärtused ja kõlblus	
Taotletakse õpilase kujunemist inimeseks, kes tunneb üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, kõlbluspõhimõtteid ja viisakusreegleid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Õpilane osaleb kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) käitumisreeglite väljatöötamises ning järgib neid.	Klassi käitumisreeglite väljatöötamine. Jutustused, rollimängud, arutelud õiglusest, aususest, hoolivusest, sallivusest, inimväärikusest, lugupidamisest enda ja teiste vastu. Lugude analüüs, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelud. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamine.

1.6. Hindamine

Hindamine kunstiainetes suunab ja julgustab õpilasi õppima ning tekitab ja hoiab huvi kunsti ja muusika vastu. Kunstivaldkonna ainete hindamisel lähtutakse iga õpilase võimetekohasest arengust. Hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut, innustada õpilast isikupäraste ideede ja loovate lahenduste leidmisel ning suunata neid ennast juhtivaks õppijaks.

Hindamisel lähtutakse ainevaldkonnas taotletavatest pädevustest, mille keskmes on:

- 1) õpilaste muusikaliste ja kunstialaste võimete areng ja selle rakendamine loomingus.
- 2) isikupärane lähenemine loovülesannete lahendamisel.

Hindamisel väärtustatakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis. Õpilastele võimaldatakse eri viise eneseanalüüsiks ja kaaslastelt tagasiside saamiseks. Õpetaja saab hindamise kaudu teavet oma õpetamise tulemuslikkuse kohta ning sisendit nii õppe kui ka iseenda pädevuste arendamiseks. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet.

Kunstiainetes väärtustatakse harjutamist ja keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) loovuse arengu toetamine;
- 2) kunsti- ja kultuurielust aktiivne osavõtt;
- 3) isikliku sideme loomine ainega ja isikupärase väljenduslaadi otsimine.

Kooli õppekavas kehtestatud hindamisjuhiste järgi võib arvestada tunnist osavõtu aktiivsust ja tunnivälisest kunsti- ja muusikategevust (nt osalemine koolikooris, ansamblis, esinemine kooliüritustel, kooli esindamine konkurssidel/võistlustel, kunstistuudio).

Hindamiskriteeriumid loob õpetaja õpilasi kaasates kooli kehtestatud hindamisjuhise põhjal.

Kunsti õpetamisel hinnatakse

I kooliastmes:

- õpilase oskust keskenduda sobivatele kujutamiskiividele kasutades selleks erinevaid kunsti töövahendeid ja -materjale,
- loovat kunstialast tegutsemist individuaal- või rühmatööna,
- oskust väärtustada ja analüüsida enda ja kaaslaste kunstitööid.

II kooliastmes:

- õpilase teadmisi ja oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal,
- oskust eesmärgistada loovat tööprotsessi ning kasutada selleks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale eneseväljenduseks,
- õpilase teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfo seonduvate nähtuste üle.

III kooliastmes:

- õpilase individuaalset teadlikku kunstialast ja kriitilise mõtlemise arengut, mis väljendub mitmekesiste loovülesannete lahendamises,
- õpilase teadmisi, oskust ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikaid, seostada ning esitada oma kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga.

Muusika õpetamisel hinnatakse

I kooliastmes:

- õpilaste võimete kohast arengut ja õpitulemuste saavutamist laulmises, noodiõpetuses, muusika kuulamises,
- kaasatõõtamist, püüdlikkust, laulu, pillimängu (rütmi pillid), loovtegevust, aktiivsust ühislaulmisesel.

II kooliastmes:

- muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamist õppetõõs arvestades õpilaste isikupära,
- muusika sisu mõistmist kuulamisesel,
- ühislauluvara tundmist.

III kooliastmes:

- õpilaste muusikaalset arengut,
- muusikaalaseid ettekandeid,
- muusikateoste analüüsi, muusikalist kirjaoskust,
- tunnist aktiivset osavõttu, rühmatööd, kaaslaste analüüsi.

2. Muusika ainekava

2.1. Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetuse eesmärk on tekitada huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodile ja Carl Orffi pedagoogika käsitlusele. Muusikaga tegelemine rikastab tundeelu, kujundab esteetilisi hoiakuid ja kultuurilisi tõekspidamisi. Luuakse võimalused muusikaoskuste arenguks, toetatakse muusikaharrastuse teket ning kujundatakse õpilaste muusikamaitset.

Muusikaõpetuses tähtsustatakse: ühislaulmist kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist väljendust ja edasikandjat; loomingulist eneseväljendust; õpilase loova ja kriitilise mõtlemise arengu toetamist; õppija huvi ja isikupära.

Muusika õppeaine sisuks on musitseerimine - laulmine, muusikaline liikumine, omalooming, muusika kuulamine, muusikalugu, pillimäng ja muusikaline kirjaoskus. Rühmas või üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, hoolivust. Ühislaulmise ning koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ning kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust. Omalooming on seotud lihtsate saadete, rütmide, muusikalise liikumise ja tekstide loomisega, mille käigus luuakse võimalused muusikalise esinemisjulguse arenemiseks, kinnistatakse muusikaoskusi. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Muusikaloos tutvustatakse muusika väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning omandatakse kultuuriloolisi teadmisi. Muusika võimaldab kujundada elukestvat harrastust, kujundada õpilaste silmaringi ja muusikamaitset. Muusikaõpetuse oluline osa on kooli kontserdieluse osalemine, et õpilased omandaksid kogemusi nii esineja, kuulaja kui ka korraldajana.

2.2. I kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane: tunneb rõõmu laulmisest ja pillimängust, omaloomingust ja muusikalisest liikumisest ning muusika kuulamisest; saab esmase ühislaulmise ja koorilaulu kogemuse ning pillimängu oskused; kuulab keskendunult muusikat, enda ja kaaslaste laulmise muusikaesitusi ning avaldab selle kohta oma arvamust; katsetab musitseerimisel erinevaid muusika väljendusvahendeid; rakendab omandatud muusikateadmisi ja -oskusi muusikategevustes, muusikalist kirjaoskust (heliväljendused, rütmid ja pausid: 2- ja 3-osaline taktimõõt; JO- ja RA-astmerida, JO-võti; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele).

1. klass

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane: on harjunud laulma julgelt, ilmekalt klassiga, ansamblis või üksi; väljendab laulu sisu ja meeoleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot; pöörab tähelepanu lauldava laulu sõnadele; laulab eakohaseid lastelaule, eesti ja teiste rahvaste laule; laulab abivahendeid kasutades I kooliastme ühislaulu: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Kevadel“ (eesti rahvaviis / J. H. Hermann ja P. Tekkel); on tutvunud muusikalise kirjaoskusega, kasutades astmeid SO, MI ja RA, tunneb ja kasutab õpitud rütme laulmisel.



Mõisted: meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, noot, viis, eelmäng, vahemäng, salm, refrään, regilaul, helilooja, luuletaja, koor, piano (vaikselt), forte (valjult).

Pillimäng

Õpilane: mängib keha- ja rütmipillidel lihtsamaid rütme või vahemänge, oskab nimetada enda koolis olevate rütmipillide nimetusi; on tutvunud muusikalise kirjaoskusega; teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi musitseerimisel. Rütmipillide meisterdamine ja neil musitseerimine. Mõisted: kehapill, rütmipillid

Muusikaline liikumine

Õpilane: väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu; tajub ja tunnetab muusika väljendusvahendeid: rütme, rütmifiguure ja pausi, erinevaid temposid; tunneb eesti laulumänge. Mõisted: ringjoon, parem, vasak.

Muusikaline omalooming

Õpilane: rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid; loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmipillidel, kasutades õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi; on tutvunud muusikalise kirjaoskusega; kasutab omaloomingu loomisel astmeid SO, MI ja RA ja õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi. Muusika või laulu meeoleu ja karakteri väljendamine kunstitöös.

Muusika kuulamine

Õpilane: avaldab eakohaselt arvamust kogetud muusikaelamusest; kirjeldab, iseloomustab eakohaselt kuulatava laulu või muusikapala meeoleu suuliselt ja pildis; eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala); on tutvunud eesti rahvapillidega ja kirjeldab neid. Mõisted: laul, muusikapala, tempo, helilooja, luuletaja, kontsert, orkester, piano (vaikselt), forte (valjult), kõrged ja madalad helikõrgused.

Õppesisu

Õpilaste musikaalsuse arendamine.

Iseseisvalt laulmine, ühehäälnelne laulmine.

Peast laulude esitamine.

Tuntumate laulude autoritega tutvumine.

Muusikale kaasaliikumine.

Rütmitunde arendamine: rütmiharjutused, rütminootide õppimine, rütmiharjutused, rütmipillide kasutamine.

Noodiõpetus: lauldes käemärkide SO-MI-RA noodiastmete õppimine, lihtsamate dünaamikamärkide õppimine.

Muusika kuulamine, kuulatud palade äratundmine, kuulatu meeoleu kujunemine, sisu pildis.

Oskus kasutada õpitud noodiastmeid.

Oskus valida sobivat rütmipilli muusikale kaasamänguks.

2. klass

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane: oskab lauldes hoida loomulikku kehahoidu; laulab selge diktsiooniga üksi, ansamblis või kooris; väljendab laulu sisu ja meeoleu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot; laulab eakohaseid lastelaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule; laulab abivahendite toel kooliastme ühislaule: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus / J. Oro); teab laulu „Rongisõit“ (G. Ernesaks / E. Niit); on tutvunud laulupidude traditsiooniga; laulab endale sobivas kõrguses

astmeid SO, MI, RA, LE, JO, RA_I ja SO_I kinnistab õpitud rütme ja pausi.



Mõisted: meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, eelmäng, vahemäng, viis (meloodia), salm, refrään, fermaat, regilaul, helilooja, luuletaja, eeslaulja ja koor, dirigent, piano (vaikselt), forte (valjult).

Pillimäng

Õpilane: mängib keha- rütmi- ja plaatpillidel lihtsamaid vahemänge; oskab nimetada enda koolis olevate rütmi- ja plaatpillide nimetusi; proovib mängida plaatpillidel meloodiat; on tutvunud väikekandle esmaste mänguvõtetega. Teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi musitseerimisel. Mõisted: meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt (2- ja 3-osaline), lõpujoon, kordusmärgid, eelmäng, vahemäng, viis (meloodia), salm, refrään, dirigent, piano (vaikselt), forte (valjult), kehapill, rütmipillid, plaatpillid.

Muusikaline liikumine

Õpilane: väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas; tunnetab rütme, rütmifiguure ja pausi, muusika erinevaid temposid, väljendab dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu; tantsib kaasa eesti laulumänge, labajalavalssi. Mõisted: ringjoon (sõõr), voor, viirg, päripäeva ja vastupäeva, parem, vasak, labajalavalss, rei(n)lender.

Muusikaline omalooming

Õpilane: rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, dünaamika); loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel, kasutades õpitud rütme ja pausi; improviseerib õpitud astmetele tuginedes; loob lihtsamaid tekste; kasutab omaloomingu loomisel astmeid SO, MI, RA, LE, JO, RA_I, SO_I ja õpitud rütme ja pausi. Mõisted: laul, muusikapala, viis (meloodia), salm, refrään, tempo, löök, takt, taktijoon, 2- ja 3-osaline taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, regilaul, helilooja, luuletaja, solist, eeslaulja, ansambel, koor, dirigent, piano (vaikselt), valjult (forte).

Muusika kuulamine

Õpilane: avaldab eakohaselt arvamust kogetud muusikaelamusest, kirjeldab, iseloomustab kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit; eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala); eristab kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille ning kirjeldab neid. Mõisted: laul, muusikapala, meetrum, tempo, helilooja, luuletaja, solist, eeslaulja, ansambel, koor, orkester, kontsert ja publik, eesti rahvapillid, dirigent, piano (vaikselt), forte (valjult), valjenedes ja vaibudes.

Õppesisu

Õpilaste musikaalsuse arendamine.

Iseseisvaltlaulmine, ühehäälnelaulmine, peast laulude esitamine.

Tuntumate laulude autorite tundmine.

Vastavalt muusikale kaasaliikumise tegemine.

Rütmitunde arendamine: rütmiharjutused, rütminootide tundmine, loovad rütmiharjutused, rütmipillide kasutamine.

Noodiõpetuses laulmine käemärkide SO-MI-RA-JO-LE noodiastmete kasutamisega.

JO-võtmega noodijoonestikul astmete märkimine, lihtsamate dünaamikamärkide tundmine.

Muusika kuulamiseoskuse kujunemine; mitmekesiste kuulatud palade tundmine, heliloojate teadmine, kuulatu meeleolu kujutamine, sisu pildis.

Sobiva rütmipilli valimine muusikale kaasamänguks, tutvumine väikekandlega.

rahvamuusika lihtsamaid tantse; rakendab liikumises muusikateadmisi. Korratakse ja kinnistatakse I kooliastmes õpitud mõisteid. Mõisted: eeltakt, dünaamika, 4-osaline taktimõõt, noodivältused (kaheksandiknoot, kaheksandikpaus, tervenoot, tervepaus jne), duur- ja moll helilaad ja kolmkõlad, tähtnimetused, 2-, 3-osaline vorm, klaviatuur.

Muusikaline omalooming

Õpilane: loob rütmilisi improvisatsioone, kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; improviseerib astmetele tuginedes.

Mõisted: eeltakt, dünaamika, 4-osaline taktimõõt, noodivältused (kaheksandiknoot, kaheksandikpaus, tervenoot, tervepaus jne), duur- ja moll helilaad ja kolmkõlad, tähtnimetused, 2-, 3-osaline vorm, klaviatuur.

Muusika kuulamine

Õpilane: kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat, kasutades õpitud muusika sõnavara; tunneb ja eristab eesti rahvapille; otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite kohta teavet; kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; eristab kuuldeliselt pillirühmi (klahvpillid, keelpillid, puhkpillid, löökpillid); analüüsib külalastatud või virtuaalseid kontserte suuliselt; jagab kogemusi kaaslastega. Mõisted: eeltakt, dünaamika, mezzopiano, mezzoforte, noodivältused (kaheksandiknoot, kaheksandikpaus, tervenoot, tervepaus jne), duur- ja moll helilaad ja kolmkõlad, tähtnimetused, 2-, 3-osaline vorm, klaviatuur, rahvapillid, klahvpillid, keelpillid, puhkpillid, löökpillid, lastehääled, naishääled, meeshääled, mudilaskoor, poistekoor, lastekoor, naiskoor, meeskoor, segakoor, ühendkoor.

Õppesisu

Musikaalsuse arendamine.

Laulmine ühe ja kahehäälselt, kaanonite õppimine, rütmikaanonid.

Peast laulude esitamine.

Iseseisvalt laulmine loomuliku häälega.

Heliloojate ja rahvaste laulude päritolu teadmine. Heliloojate J.S.Bach, L.van Beethoven, Veljo Tormis, Rein Rannap lühiülevaade elust, loomingust.

Muusikainstrumentide põhiliigid: klahvpillid, keelpillid, puhkpillid, löökpillid ja eesti rahvapillide kordamine.

Noodiõpetuses JO- ja RA –astmerida.

Muusikaterminitega tutvumine. 2- ja 3-osaline muusikavorm, kõik ti-ri rütmid, punkteeritud rütmid, duur ja moll helilaad.

Muusika kuulamine, sisu mõistmine, palas mängivate pillide eristamine, kuulatud palade tundmine.

Muusika kujutamine sõnas ja pildis.

Eesti laulumängude tundmine.

Oskus kasutada noodiastmeid, rütme viisikeste looval koostamisel, esitada omaloomingut.

5. klass

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane: laulab loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga; laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; väärtustab ühislaulmist, laulab II kooliastme ühislaulu: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul / L. Koidula); osaleb laulupeo traditsiooni edasi kandmisel koorilaulja või kuulajana, analüüsib. Korratakse ja kinnistatakse varem

õpitud mõisteid. Uued mõisted: tempo, metronoom, meloodia, helistik, toonika, paralleelhelistik, diees, bemoll, bekarr, vanem rahvalaul ehk regilaul, uuem rahvalaul, regivärss, algriim, lõppriim, regilaulu liigid, muusikal.

b q

Pillimäng

Õpilane: mängib keha-, rütmi- ja plaatpille. Korratakse ja kinnistatakse varem õpitud mõisteid. Uued mõisted: tempo, metronoom, meloodia, helistik, toonika, paralleelhelistik, diees, bemoll, bekarr, vanem rahvalaul ehk regilaul, uuem rahvalaul.

Muusikaline liikumine

Õpilane: tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi või rühmas; väljendab liikumise kaudu Eesti rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid ning teab lihtsamaid tantse; rakendab liikumises muusikateadmisi. Korratakse ja kinnistatakse varem õpitud mõisteid. Uued mõisted: tempo, metronoom, meloodia, folkloor, rahvatants, sõõrtantsud, voortantsud, polka, labajalavalss, reinlender.

Muusikaline omalooming

Õpilane: loob rütmilisi improvisatsioone, kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel, digilood; esitleb neid üksi või rühmas; improviseerib; loob muusikale lihtsaid tekste. Korratakse ja kinnistatakse varem õpitud mõisteid. Uued mõisted: tempo, metronoom, meloodia, helistik, toonika, paralleelhelistik, diees, bemoll, bekarr, folkloor, vanem rahvalaul ehk regilaul, uuem rahvalaul, regivärss, algriim, lõppriim, regilaulu liigid.

Muusika kuulamine

Õpilane: kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara kasutades; tunneb eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab Eesti rahvamuusika sündmusi; otsib infot netist, kuulab hääle- ja kooriliike; oskab nimetada koore ja dirigente; eristab kuuldelselt erinevaid orkestriliike ja nende pillirühmi (klahvpillid, keelpillid, puhkpillid, löökpillid); analüüsib kuulatud või virtuaalseid kontserte suuliselt ja kirjalikult, jagab kogemusi kaaslastega; rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust. Korratakse ja kinnistatakse varem õpitud mõisteid. Uued mõisted: muusika väljendusvahendid, tempo, meloodia, rütm, tämber, metronoom, kulminatsioon, laulupidu, dirigent, kooriliigid, orkestriliigid, folkloor, vanem rahvalaul ehk regilaul, uuem rahvalaul, regivärss, algriim, lõppriim, regilaulu liigid.

Õppesisu

Musikaalsuse arendamine, laulmine.

Peast laulude esitamine. Iseseisvalt laulmine loomuliku häälega.

Heliloojate ja rahvaste laulude päritolu teadmine.

Rütmiharjutuste lahendamine.

Noodiõpetuses JO- ja RA astmerida.

Tekstide rütmistamine.

Õpitud dünaamikamärkide tundmine.

Muusika kuulamine, sisu mõistmine, palades pillide eristamine, kuulatud palade tundmine.

Muusika kujutamine sõnas ja pildis.

Koorid, koorilaulud, häälerühmad.

Sümfooniaorkester, -pillid.

Eesti laulumängude tundmine.

Sissejuhatav tutvumine rahvaste muusikaga.

Oskus kasutada noodiastmeid, rütme viisikeste looval koostamisel, omalooming.

6. klass

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane: laulab hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, selge diktsiooniga; laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ning teiste rahvaste laule; väärtustab ühislaulmist, laulab peast II kooliastme ühislause: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann / Fr, Kuhlbars), „Majakene mere ääres“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa). Korratakse ja kinnistatakse varem õpitud mõisteid.

Pillimäng

Õpilane:mängib keha-, rütmi- ja plaatpille; seostab helikõrgusi noodipildis. Korratakse ja kinnistatakse varem õpitud mõisteid.

Muusikaline liikumine

Õpilane: tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm); väljendab liikumise kaudu Eesti ja teiste maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid, tantse; oskab kasutada liikumises muusikateadmisi. Korratakse ja kinnistatakse varem õpitud mõisteid.

Muusikaline omalooming

Õpilane: julgeb loomeideedega katsetada; proovib luua muusikale lihtsaid tekste; luua muusikateadmisi ja -oskusi rakendades üksi või rühmas lihtsa instrumentaalpala. Korratakse ja kinnistatakse varem õpitud mõisteid.

Muusika kuulamine

Õpilane: kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades; tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab Eesti rahvamuusika sündmusi; otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele; tunneb tuntumaid Eesti koore, dirigente, hääle- ja kooriliike; eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pille ja pillirühmi; analüüsib kuulatud või virtuaalseid kontserte, annab hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega; rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust. Korratakse ja kinnistatakse varem õpitud mõisteid. Uued mõisted: rahvaviisi seade, töötlus, orkestratsioon.

Õppesisu

Musikaalsuse arendamine, laulmine, kaanonid, rütmikaanonid.

Peast laulude esitamine. Iseseisvalt laulmine loomuliku häälega.

Heliloojate ja rahvaste laulude päritolu teadmine.

Rütmiharjutuste lahendamine, iseseisev koostamine, rütmipillide õige kasutamine, viisipillid.

Noodiõpetuses JO-ja RA astmereal.

Tekstide rütmistamine.

Nõutavate dünaamikamärkide tundmine. Muusikaterminid.

Erinevad duur ja moll astmereal.

Muusika kuulamine, sisu mõistmine, palades pillide eristamine, kuulatud palade tundmine.

Muusika kujutamine sõnas ja pildis.

Rahvaste muusika: Soome, Rootsi, Norra, Saamid, Läti, Leedu, Venemaa, Austria, Saksamaa, Ungari, Poola, Suurbritannia, Iirimaa.

Maade tähtsamad heliloojad, teoste kuulamine, muusika iseloomustus.

2.4. III kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane: huvitub muusikast kui kunstiliigist, väärtustab muusikat ning muusikategevust kultuuri ja igapäevaelu rikastajana; teadvustab muusika võimalusi vaimse ja emotsionaalse tasakaalu loomisel; osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas, klassis, ansamblis; katsetab ideid muusikategevustes, leiab lahendusi esile kerkinud probleemidele, hindab isikupära ning on järjekindel; tunnetab muusika karakterit; väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja, väärtustab laulupidu ja kultuurilist mitmekesisust; tegutseb eetiliselt ja ohutult (sh autoriõigust arvestades) nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnades; valib endale meelepärase muusikaga tegelemise viisi, hindab oma kogemust ja jagab seda kaaslastega; teadvustab, et teadlikuma musitseerimise aluseks on muusikaline kirjaoskus, mille hulka kuuluvad helivältsused, rütmifiguurid, pausid, kaheksandiktaktimõõt; ühe või mitme võtmemärgiga helistikud; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele; mõistab, kuidas huvi muusika vastu ja muusikaoskused võimaldavad kujundada sellest elukestva harrastuse või elukutse.

7. klass

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane: laulab ühehäälsid laule klassitunnis või ansamblis; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut; laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ning teiste rahvaste laule; väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), tunnis „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oxford / (V. Oxford), „Mul meeles veel“ (R. Valgre / K. Kikerpuu); kasutab muusikalist kirjaoskust ja teadmisi lauldes, tunneb oma hääleparaati ja teab, et häält on vaja hoida.

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.

Uued mõisted: häälemurre, sünkoop, triool, intervallid.

Pillimäng

Õpilane: mängib keha-, rütmi- ja plaatpille, tunneb ukuleelet,

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.

Uued mõisted: akustiline kitarr, ukulele, akord, duo, improvisatsioon.

Muusikaline liikumine

Õpilane: võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit; tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning väljendab neid improvisatsiooni kaudu; leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt maailma rahvaste muusika).

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.

Muusikaline omalooming

Õpilane: loob abiga ning esitab kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone; loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (laulusõnad); analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu; rakendab muusikalist kirjaoskust.

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.

Muusika kuulamine

Õpilane: võrdleb ning eristab eesti ja valikuliselt teiste rahvaste muusikapärandit: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest; võrdleb eri muusikastiile, instrumentaalmuusika koosseise; analüüsib kuulatud või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega; oskab nimetada heliloojaid, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi; rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi, muusikalist kirjaoskust; tutvub muusikaga tegelemise võimalustega, seonduvate elukutsete ning õppimisvõimalustega; seostab muusikat enda vaimse, emotsionaalse heaoluga; järgib autorikaitse seadust, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid, helilooja, dirigent, ansambel, keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, muusikavormid.

Uued mõisted: interpreet, instrumentaalmuusika, kammermuusika, vaimulik muusika, pentatoonika.

Õppesisu

Musikaalsuse arendamine, iseseisev laulmine, kooslaulmine.

Peast laulude esitamine. Heliloojate ja interpreetide tundmine.

Erinevate maade muusika ja rahvalaulud.

Helide maailm. Pillirühmad.

Noodiõpetuses nootide tundmine.

Noodist absoluutsete helikõrguste (nootide tähtnimetused) tundmine.

Rütmiliste kaasmängude loomine, rütmilood, lihtsate meloodiate loomine.

Viisi-, saate- ja rütmipillide tundmine. Oskus kuulata muusikat, eristades muusikaliike, muusikastiile, kõla järgi pillide tundmine, oskus leida muusika iseloomu, meeleolu.

Oskus rakendada muusika karakterit, meeleolu, väljendusvahendeid.

Muusikateooria, muusikasõnastik.

8. klass

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane: laulab ühe- või mitmehääelseid laule klassitunnis, ansamblis; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut; laulab eesti vanemat, uuemat rahvalaulu ning teiste rahvaste laule; väärtustab ühislaulmise traditsiooni, laulab kooliastme ühislaulu: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), tunnis „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen / J. Leesment), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär / L. Tungal); kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi lauldes, tunneb oma hääleparaati ja teab, et häält on vaja hoida.

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid. Uued mõisted: intervall, akord, bassivõti.

Pillimäng

Õpilane: mängib keha-, rütmi- ja plaatpille; musitseerib põhidiuridega ukulelel) esmaseid mänguvõtteid kasutades; arendab võimalusel pillimänguoskust, rakendab muusikalist kirjaoskust.

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.

Muusikaline liikumine

Õpilane: võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit; tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid; leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt rokk, hip-hop, rahvaste muusika jm); rakendab muusikateadmisi.

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid. Uued mõisted: Ladina-Ameerika tantsud, rokk- ja popmuusika stiilid.

Muusikaline omalooming

Õpilane: loob ning esitab rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, digilood; katsetab loomeideedega omaloomingus, loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (laulusõnad); analüüsib, annab hinnangu; rakendab omaloomingus muusikalist kirjaoskust.

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.

Muusika kuulamine

Õpilane: võrdleb eesti ja teiste rahvaste (Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika) muusikat; leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest; võrdleb ja eristab rokk- ja popmuusika stiile ning esituskoosseise, leiab oma eelistused ning analüüsib kuulatud, virtuaalseid kontserte suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu, jagab oma kogemusi kaaslastega; oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi; rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi; muusikalist kirjaoskust; tutvub muusikaga tegelemise võimalustega, seonduvate elukutsete ja õppimisvõimalustega; seostab muusikat enda vaimse ja emotsionaalse heaoluga; järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskondades.

Mõisted: heli, kaja, akustika, elektrofon, akustiline ja elektrooniline muusikainstrument, levimuusika, muusikatööstus, muusikaäri, artist, produtsent, määndžer, autoriõigus, rokkmuusika, popmuusika, kantri, rock'n'roll, soul, funk, heavy rock jt.

Õppesisu

Musikaalsuse arendamine, iseseisev laulmine, kooslaulmine.

Peast laulude esitamine.

Heliloojate ja interpretide tundmine. Maailma rahvaste muusika ja rahvalaulud.

Rock-ja popmuusika, stiilid. Popmuusika Eestis.

Muusikateooria.

Noodiõpetuses kõikide rütmifiguuride, helivältuste, taktimõõtude, noodivõtmete, nootide tundmine ja oskus neid kasutada.

Noodist absoluutsete helikõrguste (nootide tähtnimetused) tundmine.

Viisi-, saate- ja rütmipillide tundmine.

Oskus muusikat kuulata, eristades erinevaid muusikaliike, muusikastiile, kõla järgi pille tunda. Oskus rakendada muusika karakterit, meeoleolu, väljendusvahendeid.

9. klass

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane: laulab ühe- ja/või mitmehäälsed laule klassitunnis ja ansambelis; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut; laulab eesti rahvalaulu ning teiste rahvaste laule; väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab kooliastme ühislaulu: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Janssen), „Jää vabaks,

Eesti meri“ (V. Oxford / (V. Oxford), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen / J. Leesment), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa), „Saaremaa valss“ (R. Valgre / D. Vaarandi), „Mul meeles veel“ (R. Valgre / K. Kikerpuu); on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja või kuulajana, analüüsib kogetut suuliselt või kirjalikult; kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi laudes, tunneb oma hääleaparaati ja teab, et häält on vaja hoida.

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.

Pillimäng

Õpilane: mängib keha-, rütmi- ja plaatpille, viisipille, tunneb väikekannelt, musitseerib põhiduuridega akustilisel kitarril või ukulelel (kooli ansamblis, bändis) esmaseid mänguvõtteid kasutades; arendab võimalusel pillimänguoskust; uurib pillide tämbrilisi omadusi, rakendab muusikalist kirjaoskust.

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.

Muusikaline liikumine

Õpilane: võrdleb eri maade (Itaalia, Prantsusmaa ja Aafrika) rahvamuusika karakterit, tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt rokk, džäss, hip-hop, rahvaste muusika jm); rakendab muusikateadmisi.

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.

Muusikaline omalooming

Õpilane: loob ning esitab rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, digilood; katsetab loomeideedega, digitaalseid keskkondi kasutades; loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (laulusõnad); analüüsib loomingut, annab hinnangu; rakendab muusikalist kirjaoskust.

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.

Muusika kuulamine

Õpilane: võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste (Itaalia, Prantsusmaa, Aafrika) muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest; võrdleb ja eristab eri muusikastiile, lavamuusika žanre, muusika koosseise, hääleliike, leiab oma eelistused ; analüüsib kuulatud või virtuaalseid kontserte, suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega; oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi; rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi; rakendab muusikalist kirjaoskust; teab muusikaga seonduvaid elukutseid ning õppimisvõimalusi; seostab muusikat enda vaimse ja emotsionaalse heaoluga; järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.

Mõisted: sümfooniaorkester, kammerorkester, puhkpilliorkester, rahvapilliorkester, džässorkester, dirigent, partituur, instrumentaalkontsert, sopran, koloratuursopran, metsosopran, alt, tenor, kontratenor, bariton, bass, libreto, lavastaja, aaria, retsitatiiv, koreograaf, improvisatsioon, bluus, gospel, spirituaal, ragtime, swing, filmimuusika.

Õppesisu

Musikaalsuse arendamine, iseseisev laulmine, kooslaulmine.

Peast laulude esitamine.

Heliloojate tundmine.

Erinevate maade muusika ja rahvalaulud.

Orkester, ansambel. Hääleliigid.

Muusikateater: ooper, operett, muusikal, ballett. Eesti muusikateatri ajalugu.

Jazz-muusika põhijooned, eelkäijad, liigid. Jazz-muusika Eestis.

Filmimuusika.

Muusikateooria.

Noodiõpetuses paljude rütmifiguuride, helivältuste, taktimõõtude, noodivõtmete, nootide tundmine.

Noodist absoluutsete helikõrguste (nootide tähtnimetused) tundmine.

Viisi-, saate- ja rütmipillide tundmine. Väikekannel, plokkflööt, kitarr.

Improvisatsioon, iseseisvalt rütmiliste kaasmängude loomine, lihtsate meloodiate loomine.

Oskus muusikat kuulata, erinevate muusikaliikide, muusikastiilide eristamine, meeleolu tajumine, väljendusvahendite valimine.

3. Kunsti ainekava

3.1. Õppeaine kirjeldus

Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri looja, sellega suhestuja ning kultuurikandjana.

Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igapäevale.

Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused

mistahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.

Kunsti õppe- ja kasvatusesmärgid:

1. Kunstipädevuse omandamist toetab maailma kunsti ja visuaalkultuuri käsitlemine nii nüüdisaegses kui ka ajaloolises kontekstis;
2. Kunsti pidev uuenemine peegeldab muutusi nii teadustes kui ka ühiskonnas, väärtustes ja hoiakutes. Kunst tohib võtta endale fantaasia, moraali ja ühiskondlike kokkulepete piire kompava ning nihutava rolli.
3. Täpsema õpisisu valib õpetaja, kes juhib õpet ja õpikeskkonna loomist. Õpetaja enda hoiakud, avatus ja sallivus, mitmetähenduslikkuse ja muutlikkuse taluvus, aktiivses dialoogis ja mõtestatuses olemine vana ja uue kunstiga on äärmiselt olulised. Kunstiaine ise on samuti seotud pidevate muutustega – uue kunstiloomega
4. Koolikunsti on vaja väärtustada õppija isikliku tasandi loomet, avastusi, pingutust ja sõnumit, sest õppijale endale tähtis tegevus loob talle just nimelt tähendusliku kunstikogemuse ka siis, kui lõpptulemus ei ole originaalne või sisukas laiemas kunsti ja visuaalkultuuri kontekstis

Kunsti osaoskused on:

- 1) väljaselgitamine, teadmine, mõistmine (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine);
- 2) plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine);
- 3) loomine (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine);
- 4) refleksioon, analüüs ja kriitika (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine).

3.2 Teadmised, oskused ja hoiakud I kooliastmes

Õpilane:

- kirjeldab visuaalseid pilte, jooniseid ja sümboleid oma kogemuse piires;
- teab kujutiste kasutamise ja jagamise head tava;
- kavandab lihtsamaid ülesandeid disainis ja loomes kestlikult;
- teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi töid spontaanselt ning kavandades, kasutades eri tehnika- ja töövõtteid;
- kirjeldab lühidalt enda tööd ja tulemust.

1. klass

Õppesisu	Õpitulemused
Joone kasutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none">• Graafiline joonistamine hariliku ja värviliste pliiatsitega.• Joonteliigid ja punkti kasutamine.• Lähiümbruse jäljendamine.• Loodusliku ja tehiskeskkonna kujutamine.
Värvusõpetus	<ul style="list-style-type: none">• Värvierinevuste vaatlemine märkamise.• Põhivärvidega maalimine ja joonistamine.
Tehnikad	<ul style="list-style-type: none">• Maalimine kattevärvidega, guašš.• Õlipastelli kasutamise erinevad võimalused.• Templi- ja materjalitrükk.• Looduslikud materjalid segatehnikas.• Tehismaterjalidest meisterdamine, papp, kartong, plast.• Pabervorm ja rebimistehnikad.• Kollaaž.• Savist ja plastiliinist modelleerimine.
Figuraalne kujutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none">• Loomade ja inimeste kujutamine skemaatiliselt ja lihtsustatult.• Vaba joonegraafika abil mustrite kujundamine.
Disain	<ul style="list-style-type: none">• Lihtsamate kujundite modelleerimine.• Esemete funktsioonide mõistmine.
Kunstilugu	<ul style="list-style-type: none">• Lähiümbruse kunstiteoste märkamise.• Skulptuurid ja ehitised Rakvere linnas.

2. klass

Õppesisu	Õpitulemused
Joone kasutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none">• Graafiline joonistamine harilike ja värviliste pliiatsitega.• Pildilise jutustamise võtted, illustratsioon.• Eesmärgistatud lähiümbruse jäljendamine.• Loodusliku ja tehiskeskkonna kujutamine,

	detailidele tähelepanu pööramine.
Värvusõpetus	<ul style="list-style-type: none"> • Värvierinevuste vaatlemine ja märkamine erinevatel aastaegadel. • Põhivärvidega maalimine ja joonistamine. • Värvid looduses ja tehiskeskkonnas. • Murtud toonide kasutamine.
Tehnikad	<ul style="list-style-type: none"> • Maalimine kattevärvidega, guašš. • Maalimine segatehnikas lasuurvärvidega, akvarell ja viltpliiats või õlipastell. • Õlipastelli kasutamise erinevad võimalused, grataaž. • Templi- ja materjalitrükk. • Looduslikud materjalid segatehnikas, vill, seemned, puukoor, liiv. • Tehismaterjalidest meisterdamine, papp, kartong, plast. • Pabervorm ja rebimistehnikad. • Kollaaž. • Savist ja plastiliinist modelleerimine.
Figuraalne kujutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Loomade ja inimeste kujutamine skemaatiliselt ja lihtsustatult. • Detailide kujutamine (riietus, karvastik). • Loodusest pärit mustrid rahvakunstis, rütm.
Disain	<ul style="list-style-type: none"> • Lihtsamate kujundite modelleerimine. • Lihtsamate detailide lisamine. • Esemete funktsioonide mõistmine.
Kunstilugu	<ul style="list-style-type: none"> • V. Kandinsky värvusõpetuse ja abstraktse maali eeskujuna. • Eesti kunstnike tutvustamine illustratsioonide eeskujuna.

3. klass

Õppesisu	Õpitulemused
Joone kasutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Esemete kujundamine ette ja taha. • Erinevates kaugustes objektide kujutamine, pildi dominant. • Inimese, loodusvormide ja tehismvormide suhe. • Graafiline joonistamine, joonlaua kasutamine, ruumiliste kujundite kujundamine.
Värvusõpetus	<ul style="list-style-type: none"> • Põhivärvide segamine. • Soojade ja külmade toonide eristamine. • Värvierinevused objektide kujutamisel.
Tehnikad	<ul style="list-style-type: none"> • Maalimine kattevärvidega, guašš.

	<ul style="list-style-type: none"> • Maalimine lasuuvärvidega, akvarell. • Õlipastelli kasutamise erinevad võimalused. • Looduslikud materjalid segatehnikas, vill, seemned, puukoor, liiv. • Tehismaterjalidest meisterdamine, papp, kartong, plast, penoplast. • Pabervorm, origami. • Kollaaži erinevad võimalused. • Savist ja plastiliinist modelleerimine.
Figuraalne kujutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Inimese ja loomade kujutamisel liikumisskeemide kasutamine. • Erinevates kaugustes objektide kujutamine, pildi dominant.
Disain	<ul style="list-style-type: none"> • Kujundab esemele uue funktsiooni. • Kirjeldab enda ja teiste loodud visuaalteosel nähtavat - nimetab, kirjeldab ja analüüsib.
Kunstilugu	<ul style="list-style-type: none"> • Erinevate kunstiteoste vaatlemine. • Vana ja uue võrdlemine kunstiteostes.

3.3. Teadmised, oskused ja hoiakud II kooliastmes

Õpilane:

- tõlgendab visuaalseid kujutisi oma kogemuse ja õpitu piires;
- teab autorsuse üldisi põhimõtteid;
- kasutab õpetaja juhendamisel osalist disainimist probleemi lahendamiseks kestlikult;
- loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid nii spontaanselt kui ka uurides ja kavandades, kasutades ning põhjendades erinevaid tehnikavõtteid ja kompositsiooni;
- analüüsib oma teost ja tööd;
- arutleb loodu üle, seostades loomingut oma kogemuse piires teiste eluvaldkondadega.

4. klass

Õppesisu	Õpitulemused
Joone kasutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab kasutada joone erinevaid hele-tumedusi pliiatsile survet suurendades või vähendades. • Teab, et joon jälgib vormi ja sõltub kujutatavast objektist. • Loob omanäolisust taotledes kahemõõtmelisi kunstitöid nii spontaanselt kui ka uurides ja kavandades • Teab kompositsiooni algreegleid ja loob kujundid pildi keskele. • Kujutab pildile esi- ja tagaplaani. • Analüüsib oma tööd;
Värvusõpetus	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab värvuste segamisel saada uusi toone.

	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab värve helestada valgega ja tumestada mustaga. • Oskab nimetada erinevaid värvusi. • Tunneb kolme põhivärvust, millest oskab segada teise astme värvusi. • Mõistab, mis on värvide koosmõju, värvikompositsioon ja kooskõla.
Tehnikad	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb guaššmaali, oskab kasutada seda kattevärvina. • Jälgib pinna katmisel kujutise kontuuri. • Kasutab kollaaži erinevad võimalusi. • Oskab kasutada viltpliiatsit kontuurjoonena ja kattevärvina. • Teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate, töövõtete ja materjalide osas.
Figuraalne kujutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab luua lihtsustatud kujutisi oma võimete piires. • Oskab märgata loomade kujutamisel iseloomulikke detaile. • Oskab joonistada inimest lihtsustatult seistes ja liikumises.
Disain	<ul style="list-style-type: none"> • Mõistab, et on erinevaid kirjavorme. • Oskab leida kaunistuslikke elemente ja kujundab neid vormi sisse ja täiendab tagaplaani. • Mõtleb ja kavandab, leiab uusi ideid oma kunstitöödele. • Kirjeldab etteantud küsimustele toetudes enda töö valmimise protsessi.
Kunstilugu	<ul style="list-style-type: none"> • Maailma kunsti ja visuaalkultuuri laiahaardeline käsitlemine. • Mõtleb ja kavandab uusi ideid maailma kunstiklassikute eeskujul (P. Mondrian; G.Klimt). • Teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid kompositsioonipõhimõtete hulgast.

5. klass

Õppesisu	Õpitulemused
Joone kasutamine ja perspektiiv	<ul style="list-style-type: none"> • Teab, et joon jälgib vormi ja sõltub kujutatavast objektist. • Oskab kasutada joonegraafikat pindade kujundamisel. • Eristab linnu- ja konnaperspektiivi ja teab kujutamise reegleid. • Loob omanäolisust taotledes kahemõõtmelisi

	<p>kunstitöid nii spontaanselt kui ka uurides ja kavandades.</p>
Värvusõpetus	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb värviringi. • Teab nimetada primaar- ja sekundaarvärvusi. • Oskab värvuste segamisel saada uusi toone värvipliiatsite või guaššvärvidega. • Sooje ja külmi värvitoone ja tunnetab nende erinevusi. • Teab spektrivärvusi ja oskab neid helestada.
Tehnikad	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb guaššmaali ja kasutab maalilise kattevärvina. • Teab kollaaži erinevad võimalusi ja vormib paberitest reljeefse töö. • Oskab kasutada frotaaži pindade kujundamiseks. • Erinevaid tehnikaid plastiliinist mitmekihilise pinnareljeefi loomiseks. • Oskab luua papjeemašee tehnikas kolmemõõtmelisi teoseid. • Teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate, töövõtete ja materjalide osas.
Figuraalne kujutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab näha proportsioone ja leida mõõdulist kooskõla inimese kujutamisel. • Märkab ja kujutab loomade ja putukate iseloomulikke detaile. • Teab kompositsiooni algreegleid. • Kujundab pildile esi- ja tagaplaani. • Suudab planeerida pildi pinda vastavalt formaadile. • Teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid kompositsiooni põhimõtete hulgast.
Disain	<ul style="list-style-type: none"> • Mõtleb, kavandab ja kujutab vastavalt oma võimetele. • Kasutab töös erinevaid kirjavorme. • Oskab leida kaunistuslikke elemente ja kujundab neid vormi sisse. • Eksperimenteerib kujutamise reeglitega. • Arendab koostöö oskusi.
Kunstilugu	<ul style="list-style-type: none"> • Uurib ja võrdleb erinevate maade mütoloogiaid ja müüte. • Leiab uusi ideid oma kunstitöödele. • Tutvub eesti pärimuskultuuriga. • Tutvustab oma loomingulisi ideid ja uurimistöö tulemusi klassikaaslastele.

6. klass

Õppesisu	Õpitulemused
Joone kasutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none">• Oskab vaatluse põhjal joonistada eseme kuju ja seda stiliseerida.• Teab kompositsiooni reegleid ja lähtub nendest abstraktse kompositsiooni loomisel.• Kasutab õpitud tehnikaid, kujutamise ja kujundamise viise.• Oskab analüüsida oma tööd.• Teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid kompositsioonipõhimõtete hulgast.
Värvusõpetus	<ul style="list-style-type: none">• Teab primaar-, sekundaar- ja tertsiaarvärvuseid.• Tunneb akromaatilisi värvusi monokroomse maali loomiseks.• Oskab segamise teel saada vajalikke toone.• Loob kompositsiooni valitud värvidega.
Tehnikad	<ul style="list-style-type: none">• Tunneb paberlõiget ja oskab kasutada töövahendeid.• Teab töö etappe pabervitraaži valmistamiseks.• Oskab kavandada ja kaadrihaaval luua animafilmi.• Kasutab uusi lahendusi varem õpitud tehnikatele.• Teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate, töövõtete ja materjalide osas.
Figuraalne kujutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none">• Kujutab inimest liikumises erinevast rakursist lähtudes koomiksi loomiseks.• Märkab lindude kujutamisel iseloomulikke kuju, detaile ja suudab vormi lihtsustada.• Loob teoseid erinevate kompositsioonireeglite põhjal.• Oskab väljendada oma ideid.
Disain	<ul style="list-style-type: none">• Leiab vormi ja kirjastiili seoseid.• Eksperimenteerib kolmemõõtmelise kujutamise reeglitega.• Leiab vormi ja funktsiooni seoseid.• Ühendades erinevaid sümboleid loob uue tähenduse.• Arendab koostöö oskusi.• Kavandab ja kujundab idee põhjal eksperimenteerides kujutamise reeglitega.
Kunstilugu	<ul style="list-style-type: none">• Uurib sümboleid erinevates kultuurides ja suudab neid mõtestada.• Leiab infot erinevatest allikatest.• Mõtleb ja kavandab uusi ideid maailma

	kunstiklassikute eeskujul (dadaism, sürrealism). <ul style="list-style-type: none"> • Esitleb ja põhjendab oma valikuid.
--	---

3.4. Teadmised, oskused ja hoiakud III kooliastmes

Õpilane:

- analüüsib õpetaja abiga enne kasutamist visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboleid;
- käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades enamasti turvaliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsust;
- rakendab õpetaja abiga uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstitööde või disainiobjektide loomisel;
- katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid õpetaja abiga;
- loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid ja väljapanekuid, uurides ning teadlikult kavandades, valides ja rakendades protsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnika- ja töövõtteid ning kompositsiooni põhimõtteid;
- analüüsib õpetaja toel loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt.

7. klass

Õppesisu	Õpitulemused
Joone kasutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Kujundab ja katsetab erinevaid joone graafikaid (harilikud pliiatsid HB – 8B). • Tunneb varju liike ja oskab kasutada vormi edastamiseks valgust ja varju. • Loob fantaasiast lähtuvaid kompositsioone ja oskab neid analüüsida.
Värvusõpetus	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab kompositsioonis vastandvärvusi ja sooje-külmi toone. • Tunneb erinevaid värviharmoniaid ja oskab neid leida teoseid analüüsides. • Teab õhuperspektiivi reegleid. • Oskab värvide abil tasakaalustada kompositsiooni.
Tehnikad	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ja kasutab erinevaid akvarellitehnikaid oma ideede väljendamiseks. • Teab pop-up paberikunsti loomise põhimõtteid. • Teeb iseseisvalt põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate, töövõtete ja materjalide osas.
Figuraalne kujutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab konstrueerida klassikaliste võtete abil ja visandada loodust inimesest liikumises ning luua nende põhjal isikupäraseid kompositsioone. • Kasutab kompositsiooni reegleid vastavalt vajadusele (sümmeetriline, staatiline, dünaamiline).

Disain	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab arendada ideid ja leida uusi lahendusi vastavalt probleemi püstitusele. • Langetab iseseisvalt otsuseid.
Kunstilugu	<ul style="list-style-type: none"> • Läbitavatest teemadest tunneb modernism ja kaasaegset kunsti. • Kirjeldab teoseid õpitud oskuste piires. • Väärtustab kunstiloomingut.

8. klass

Õppesisu	Õpitulemused
Joone kasutamine ja perspektiiviõpetus	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab õpitud tehnikaid, kujutamise ja kujundamise viise. • Joonistab maja 2 koondpunktiga ja kujundab omanäolise erilise maja, mis teda iseloomustaks.
Figuraalne kujutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Kujutab inimest eri vanuses, meeleolus, asendis ja tegevuses. • Märkab suuremaid kompositsiooni- ja proportsioonivigu, loob tasakaalustatud ülesehitusega kompositsiooni. • Analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, tähistavus, peamised sümbolid, kontekst). • Oskab väljendada oma ideid kompositsiooni (käte kujundamise) abil.
Värvusõpetus	<ul style="list-style-type: none"> • Teab, mis on koloriit. • Oskab analüüsida värvikasutust pildil värviringi abil. • Teab primaar-, sekundaar- ja tertsiaarvärvusi. • Teab, mis on monokroomne, pastelne- ja murtud toon.
Tehnikad	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab õpitud tehnikaid, töömaterjale ja –vahendeid. • Oskab luua lihtsaid ruumilisi objekte traditsioonilises või enda leiutatud tehnikas.
Disain	<ul style="list-style-type: none"> • Katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid iseseisvalt. • Rakendab õpetaja abiga uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstitööde või disainiobjektide loomisel. • Oskab leida uusi lahendusi vastavalt probleemi püstitamisele.
Kunstilugu	<ul style="list-style-type: none"> • Läbitavate teemadena tunneb sürrealismi, püantillismi, op-kunsti ja kubismi. • Kirjeldab kunstiteoseid õpitud oskuste piires ja põhjendab oma eelistusi. • Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke. • Väärtustab kunstiloomingut (oma ja kaaslaste

	tööd).
Praktilised tööd ja õpiprojektid	Õppetegevus väljaspool klassiruumi

9. klass

Õppesisu	Õpitulemused
Joone kasutamine ja perspektiiviõpetus	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab õpitud tehnikaid, töömaterjale ja – vahendeid, kujutamise ja kujundamise viise. • Joonistab interjööri tsentraalperspektiivis. • Kirjeldab kunstiteoseid õpitud oskuste piires ja põhjendab oma eelistusi. • Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.
Figuraalne kujutamine ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab kujutada figuuri stiliseerides, abstraheerides ja loob parafraase. • Stiliseerib motiive vastavalt stiili tunnustele. • Põhjendab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktsepteerib eriarvamusi.
Värvusõpetus	<ul style="list-style-type: none"> • Teab värvikasutust erinevates 20. sajandi stiilides. • Oskab värvuste abil anda edasi meeleolusid ja ruumiillusiooni.
Tehnikad	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab luua lihtsaid ruumilisi objekte traditsioonilises või enda leiutatud tehnikas. • Loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid ja väljapanekuid, uurides ning teadlikult kavandades, valides ja rakendades protsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnika- ja töövõtteid ning kompositsiooni põhimõtteid.
Disain	<ul style="list-style-type: none"> • Katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid iseseisvalt. • Leiab uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstitööde või disainiobjektide loomisel. • Leiab seoseid ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, erialakirjandusele, ainekirjandusele, popkultuurile ja meediale. • Oskab leida uusi lahendusi vastavalt probleemi püstitamisele.
Kunstilugu	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb 20. sajandi kunstivoole ja -stiile. • Leiab seoseid erinevate stiilide vahel ja mõistab modernism paradigmat. • Arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsust. • Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke.